

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vsa leta 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petiti-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Národna Tiskarna“ telefon št. 85.

Vlada in naš boj.

V sobotni seji deželnega zbora je poslanec dr. Tavčar izpregovoril jako umestno in času primerno besedo. Njegova izjava, da napredna narodna stranka ne bo več mirno gledala, kako vlada z vsakovrstnimi večjimi in manjšimi uslugami pospešuje in utrjuje klerikalstvo na škodo cele dežele, je bila resno svarilo, ki ga naj vlada nikar ne prezre.

Neposredni povod tej izjavi je dal napovedani vladni poskus, klerikalstvu na ljubav razbiti našo vzorno kmetijsko družbo in na njenih razvalinah ustvariti nekak deželni kulturni svet, ki bi bil tako osnovan, da bi v njem gospodovali klerikalci in vladni birokratje. Če bi tak kulturni svet tudi našemu kmetijstvu kaj koristil, zato seveda ne vprašajo niti vlada niti klerikalci.

Za sedaj omejuje vlada vpliv in vplavo kmetijske družbe na različne načine, že sedaj podsekava poljedelsko ministrstvo njeno podlago, dočim povzdiguje na naravnost nedopusten način tisto „Gospodarsko zvezo“, ki je vsled svojih nereelnih manipulacij z umetnimi gnojili izgubila vsako pravico, veljati za organizacijo, ki je osnovana na solidni podlagi in deluje s pošteni sredstvi.

Poljedelsko ministrstvo je začelo to „Gospodarsko zvezo“, pod katere nadzorstvom in vodstvom se vrši ves konsumni „švindl“ v deželi, postavljati v jedno vrsto s kmetijsko družbo in jo podpirati v njenem boju proti kmetijski družbi ne le denarno, nego tudi moralno na tak način, da se moramo proti temu oglasiti.

Vlada je vezana, da v raznih kmetijskih zadevah vpraša c. kr. kmetijsko družbo, kot strokovno organizacijo kmetijstva, za njeno mnenje, kakor vprašuje v obrtnih in trgovinskih zadevah trgovsko in obrtno zbornico. V zadnjem času pa zahteva poljedelsko ministrstvo, da se v tacihi zadevah ne vpraša več samo c. kr. kmetijska družba za njeno mnenje, nego zahteva, da se vpraša

— čujte in strmite! — tudi „Gospodarska zveza“.

Očividno je, da izvira to zgolj in jedino iz političnih nagibov. Vlada plačuje s takimi uslugami klerikalne poslance in jih tako veže na-se, čeprav s tem škoduje deželi in vsemu kmetijstvu.

Kaj pa je ta „Gospodarska zveza“? Spekulativno, nereelno privatno podjetje, ustanovljeno v namen, da pospešuje razvoj konsumnih društev, s katerimi se uničujejo trgovci in pri katerih delajo slabi duhovniki lepe dobičke. Vse delovanje „Gospodarske zveze“ je bilo doslej omejeno na znane umazane manipulacije z umetnimi gnojili in na lažljivo ščuvanje proti kmetijski družbi, družega ni storila ničesar in kmetijski članki v njenem revnem, časih naravnost stupidnem glasilu pričajo jasno, da vsi skupaj, kar jih je zbranih okrog „Gospodarske zveze“, o kmetijstvu tudi ničesar ne razumejo.

„Gospodarska zveza“ je dr. Šusteršič sam. On je gospodar društva in kadar vpraša vlada to društvo za njega mnenje, izve vselej samo mnenje dr. Šusteršiča, ki je vse svoje znanje o kmetijstvu zajel iz „Vaterlandovih“ socialno-političnih modrovanj in se potem enkrat udeležil nečega tečaja ali shoda na Dunaju, kjer je svoje znanje o kmetijstvu izpopolnil in postal v nekaterih dneh „strokovnjak“, dasi morda še danes ne razloči prosa od koruze.

Vlada dobiva torej dvojno mnenje o kmetijskih zadevah in gotovo se tudi ozira na obe mnenji, dasi ni nobenega dvoma, da stoji nasproti strovnjaškemu mnenju c. kr. kmetijske družbe političnomnenje dr. Šusteršiča. Mnenja c. kr. kmetijske družbe narekujejo vedno samo stvarni razlogi, v tem ko je več kakor gotovo, da narekujejo v kmetijskih zadevah popolnoma neizvedenemu dr. Šusteršiču vedno in povsod njegovo mnenje samo politični oziri.

Vsakdo uvidi, da vlada pri takem postopanju ne more dobiti prave slike v kmetijskih zadevah, zlasti ker je gotovo, da klerikalni poslanci za kulisami nasto-

pajo vedno tisto mnenje, ki ga je dr. Šusteršič v imenu „gospodarske zveze“ izrekel po političnih potrebah njegove stranke. In tako se zgodi, da na jedni strani ne sodi poljedelsko ministrstvo o kmetijskih zadevah zgolj s stvarnega stališča, nego pod vplivom strankarskih klerikalnih političnih želja, na drugi strani, pa da s takim kmetijstvu škodljivim postopanjem pospešuje klerikalno propagando v deželi in krši nevtiralnost, katero bi morala zavzemati napram strankarskim bojem.

Takega postopanja, ki je menda za sluga Becka, pa nas ni volja prenašati. Proti takemu vladnemu podpiranju klerikalne stranke in njenega gospodarskega boja, proti takemu podkopavanju vzorne in strogo nepristranske delujoče kmetijske družbe moramo kar najenergičnejše protestovati, a vlada bodi zagotovljena, da se ne bomo omejevali samo na papirnate proteste, nego bomo, če temu pristranskemu postopanju ne bo konec, znali izvajati tudi take konsekvence, da jih vlada ne bo vesela.

Deželni zbor kranjski.

VI. seja dne 7. aprila 1900.

(Konec.)

Delavskemu stavbnemu društvu v Zagorju ob Savi se je dovolilo podpore 300 kron.

Po poročilu posl. Murnika se je dovolilo podpornemu društvu za slušatelje višje poljedelske šole na Dunaju 60 kron, bivšemu pomožnemu uradniku Avg. Jaku pa izredne podpore 60 kron.

Posl. dr. Tavčar je poročal o uvrstitvi ceste od Lienfelda na Kočevskem do Kolpe in uvrstitvi osilniške ceste od Kolpe pri Gašparcih do mostu pri Zamostu mej deželne ceste in je bil dotični zakonski načrt odobren. Zajedno se je sklenilo, priporočati prošnjo za napravo poštne zveze mej Osilnico in Kolpo.

Posl. Šubic je poročal o jako važni in nujni cestni zvezi mej Podborštom in Petrovim brdom. Ta cesta je za selsko dolino velike važnosti. Ker se je radi

zgradbe dogovoriti še s cestnim erarjem, se je sklenilo naročiti dež. odboru, naj se obrne do erarja radi državnega prispevka, naj izvrši tehniške in finančne priprave in naj potem v prihodnjem zasedanju stavi svoje nasvete.

Po poročilu istega poročevalca se je naročilo dež. odboru, da studira vprašanje o regulaciji Kokre pri Tupaličah, Hotemažih in pri Visokem in čim prej o tem poroča. Prošnja za uvrstitev občinske ceste v Predoseljske mej okrajne ceste se je odklonila, prošnja za uvrstitev občinske od Hotemaž čez Olševk na Trato pa se je odstopila dež. odboru v svrhu novih poizvedeb.

V Ljubljani, 9. aprila.

Prade in Wolf.

Prepir med glasili nemške narodne stranke in nemških radikalcev se nadaljuje z vso strastjo. Poostiril je prepir Wolfov govor v Libercu, v volilnem okraju državno-zborskega podpredsednika Pradeja. Wolf je imenoval člene nemške narodne stranke marionete ter naznanil, da bodo nastavljali radikalcu le take kandidate, ki se bodo brez-pogojno potezali predvsem za narodne, ne pa za državne interese. „Grazer Tagblatt“, čegar ideal je bil še nedavno Wolf, milo toži, da se členi nemške narodne stranke žaljivo ponižujejo ter zavračajo očitanje, da bi bili nemški narodnjaki v „državni“ stranki. Štajerski Nemci naprednjaki so sila potrti, ker so padli pri svojem bogu Volku v popolno nemilost, saj se pa tudi boje za svoje mandate. Še večjo nevoljo vzbuja Wolfovo nastopanje v severni češki, kjer je Prade s svojimi somišljeniki v sredi med naprednjaki in narodnjaki. Prade je izgubil vso popularnost, odkar se je dal voliti podpredsednikom, ter je na spravnih konferencah deloval za spravo med Čehi in Nemci. Njegov kandidat pri dopolnilnih deželnozbornih volitvah za kmetijske občine Liberce je propadel ter je bil izvoljen Wolfov kandidat. Prade hoče v kratkem poročati svojim volilcem ter se opravičiti, oziroma zavrniti vsa Wolfova očitanja in podtikanja. Pradejeva stranka je bila v največji nevar.

LISTEK.

Ilustracija k „Prešernovim poezijam“.

Pred nami je druga izdaja ilustriranih „Prešernovih poezij“. Kar je najkrasnejšega v krasotni izdaji, t. j. poezije same, so neizpremenjene, in tudi ilustracije so iste, deloma so še celo bolj pogojene v drugi nego v prvi izdaji. Zdaj šele pojde novi Prešeren med širni svet, in z njim pojde med Slovence tudi Karpellus, kateremu je založnik poveril slikarsko tolmačenje „Prešernovih poezij“. Se mu je li delo posrečilo?

Prešeren je slovenski klasik v vsakem pomenu, to je: naslanjajoč se v obče na antikno objektivno mišljenje, pregnanten in dogleden v svojih idejah, in merodajno dovršen v obliki. Ilustratorjeva dolžnost je bila tedaj varovati se premodernosti, ki bi bila v tem slučaju neodpusten anahronizem, ter izbirati iz njegovih poezij tiste, ki najbolj točno značijo pesnikov način mišljenja.

Glavna naloga je bila druga, in pri tej se je bilo slikarju pred vsem varovati napake, da izbere za svoje podobe epizode, metafore i. t. d. namestu vodilnih misli. In

to je prva zasluga Karpellusovih podob, da ne drobe zanimanja in ne odvajajo bralčeve pozornosti od vodilne ideje na pritlikline; temveč da je izbral najbolj markantne pesmi in balade, ter njih glavno misel fiksiral in s tem bralcu podal priliko za vglabljanje in premišljevanje. Tak način ilustriranja pa ni lehak, in zato tudi navađen ni. Vsakdo, ki večkrat pregleduje ilustrirane knjige, ve, da slikar s svojimi podobami navadno komentira za razvoj dejanja popolnoma nebitveni, a zanj hvaležne neznatnosti. V našem Prešernu je to drugače. Klasični mir plastične lepote in sferične glasbe veje iz naslovnih podob za „Pesmi“. „Luna sije“ nam kaže melanholično poezijo mesečne noči z mladim Prešernom, — „Mornar“ mrki obup zapuščenega ljubčka (morda najmanj primerna slika) V „Nezakonski materi“ vidimo slikarsko dovršeno izražanje besed:

„Meni nebo odprto se zdi,
Kadar se v tvoje ozrem oči“.

„Kar je prestala“, to nam pove okvir: Srce — najbolj priljubljen slovenski okrasek — prepredeno s pajčevino, veliko trnja in malo rož! Prešern je to pesem uvrstil med lirске poezije, dasi je v prvem delu odločno balada; zato se nam tudi prav zdi, da se je za ilustracijo izbrala vodilna misel družega, lirskega dela. Tehnično do-

vršena je slika „V spomin Valentina Vodnika“, pri kateri se nam slikarjeva metoda interpretacije zanimiva zdi. Glavna misel pesmi je: Kadar pesnik umre, ga šele počno slaviti. Godi se mu kakor ptiču Feniksu, ki se iz svojega pepela prerodi. In v podobi: V Vodnikovih mislih se poraja pesem, ki je najbolj proslavila njegovo ime: „Napoleon reče: „Ilirija vstan!“ V mojstrsko izvršenem okvirju pa gori ptič Feniks in iz njegovega dima se razvija muza, ki pritiska pesniku na čelo pečat neumrljivosti. „Gazele“: Genij poezije vzbuja za nesmrtnost pesnikov ženski ideal:

„Od naróda do naróda slava tvojega imena bo slovela“.

Majhna pesem v sliki je tudi nadrobek za „Gazele“: Mesečina, rože in slavec. Primeroma lažje je plastično predstavljati balad in romane in njim sorodnih poezij; treba je samo, da se tudi tu vzdrži enotnost. Karpellus je zbral tu dejanje v dovršeno aranžirane skupine, tako „Rozamundi“ in „Krstu pri Savici“, ali pa je drastično vpodobil katastrofo, tako pri „Povodnem možu“, „Ribiču“, Čopu. „Nuna“ je slikana pesem, kakor Prešernova „Nuna“ slika z besedo. Naslovna podoba za „Sonete“ z rojenicami, in nadrobek za isti

oddelek s cerkvico sv. Marka sta tako intimnega značaja, da je vsako razjasnjevanje odveč.

Tako nam je tedaj slikar res najdragocenejše bisere našega pesnika izbral in z zlatom svoje lastne umetnosti okoval. Kar je pa ravno toliko vredno, to je oblika tega okova. Klasiku z neminljivo vrednostjo Prešernovo se ne bi prilagal način ilustriranja, kakršen je dandanes običajen za mnoge poezije, ki jih noč rodi in drugi dan vzame, in najvišje hvale je vreden umetnik, ki se je modro znal izogniti ironični strani devize „Der Zeit ihre Kunst“ ter ni z bizarnimi ali prismojenimi okraski skušal prikriti notranje puhlosti, temveč je pesnikove jasne misli tudi jasno in točno vpodobil. Pri vsem tem pa je pokazal, da ima popolnoma v oblasti vse dobre lastnosti moderne šole: Lahkoto samo občrta nega slikanja s spretno uporabo clair-obscure lahko občudujemo v „Nebeški poeziji“ i. dr. Neusiljiva in lahkoumevna simbolika je raztresena po celi knjigi; najbolj rafiniranega modernista mora zadovoljiti „Neiztrohnjeno srce“; okoli „Rozamunde“ pa je z razposajenim humorjem nabran cel molek prostonarodnih simbolov za vse dogodke iz ljubzenske tragi-komedije. Tretja stran modernega slikarstva je gojenje dekorativnega dela, in v tem po-

nosti. Vse severno Češko prehaja v Wolfv tabor, posledica tega pa je, da se bodo člani nemške napredne in narodne stranke združili proti radikalcem.

Za Mohamedance v Bosni in Hercegovini.

„Jedinstvo“, glasilo Bulata, se je v zadnji številki prav rezko izreklo proti nameri dunajskega društva „Croatische Propaganda“, katero sta ustanovila Biankini in Spinčić v to svrhu, da se pridobe Mohamedanci za hrvatstvo oziroma za katoličanstvo. V okrožnici tega društva pa se izrečno naglašja, da je „islam naturen“. „Jedinstvo“ piše, da so Mohamedanci v verskem oziru jako občutljivi, ter da so jih Srbi prav s tem odbili od sebe, ker so jih hoteli pridobiti za svojo vero. Isto se zgodi Hrvatom, ako ne puste Mohamedancem vere, ki jim je sveta nad vse. Omenjeno glasilo dokazuje, da delujeta rimska monsignora posl. Biankini in posl. Spinčić „kao Latini, ni-pošto kao Hrvati“, ter da je njihovo delovanje sila nevarno hrvatski bodočnosti v Bosni in Hercegovini. Mohamedanci so jezičec med pravoslavni in katoliškimi Slovani. Da jih pridobe za hrvatstvo, naj se jim pusti vera nedotaknjena!

Francoski asumpcionisti.

Energija, s katero je zgrabila vlada Waldeck-Rousseau francoske asumpcioniste za vrat, je imela to ugodno posledico, da jim je papež ukazal, naj izroče svoje glasilo „La croix“ drugim rokam. List je prevzel severnofrancoski veletržec Pavel Féron-Vrau, ki mu bo — kakor piše predzadnja številka „Croix“ — žrtvoval svoje življenje, svoje premoženje, svoj pisateljski talent, svojo živo vero in vse svoje srce. Ta „angel Rafael“, kakor nazivajo bojeviti mnihovi novega urednika, podpira podjetje že deset let ter se je šel za nastop vrhovnega vodstva tega najvplivnejšega francoskega klerikalnega lista pripravljat v Jeruzalem. Asumpcionisti se bodo torej vsaj javno odtegnili listu, v istini pa ostanejo še nadalje politični spletkarji.

Vojna v Južni Afriki.

Minoli teden je bil za Angleže prav nesrečen. Pri Koornspruitu so izgubili sedem topov, 200 vozov živih in vojnega materiala, več prevažnih načrtov in 389 mož. Pri Reddersburgu pa so ujeli Buri 167 konjenikov ter 424 pešcev. Skupaj torej 980 mož. Razen tega pa so jim ubili okoli 50 mož. Razumljiva je torej razburjenost, ki je zavladala v Londonu, in ki je tolikanj bolj utemeljena, ker so zavzeli Buri okoli in okoli Bloemfonteina tako izvrstne pozicije, da je Roberts v nevarnosti. Zategadelj je pozval tudi divizijo generala Clementsa in vse čete iz okolice pod svoje poveljstvo. Roberts se namreč boji, da bi ga Buri obdali tako tesno, da bi se moral končno zateči pod varstvo Bloemfonteinskega zidovja. Robertsova podpoveljnika Clements in Gatacre sta se izkazala nesposobna napram tako premetenemu sovražniku, kakor so Buri. Frenchova konjica se je od 5000 jezdecev skrčila na 1200. Primanjkuje pa Angležem malone vsega: vode, živil, konj, črevljev in tovrstne živine. Manjka pa tudi neutrujenih in nesestranih ljudi. Iz Anglije odpošljejo

sebe je Karpellus mojster. Obrokek za „Nezakonsko mater“ n. pr. je tako minuciozno speljan, kakor najfinejši čipkarski vzorec, in kako se rafinirano združijo dekorativni s figuralnim in simboliškim delom, to nam kažejo trije gavrani, ki preganjajo belega goloba, skritega v napisu „Begun“.

Posebno plastično perspektivo kažeta podobi „Begun“ in „V spomin M. Čopa“. Lokalni tipus je dobro pogojen v „Povodnem možu“ in pri sonetih. Obrazi so delani večinoma po portretih; posebno nam ugaja hudomušni Prešern kot pisar o „Novi pisariji“. Mojster je sploh Karpellus v izražanju čustva na obrazu, glej mornarja ali ribiča, iz smrti vzdramivšo se ljubico pesnikovo ali pa sireno Čopovo.

Kar pa daje tem slikam stalno vrednost, to je, da v njih prevladuje absolutna lepota in da ni v njih nobenih spak. Po njih veje tista klasična kalokagatija, zamešana z zdravim realizmom in malo romantike, ki jo poznamo iz Prešernovih poezij. Karpellus je s svojimi ilustracijami dokazal, da je misleč, resen, z bogato fantzijsko nadarjen in z vsemi sredstvi moderne tehnike oborožen umetnik. Nehvaležnež bi bil, kdor bi mu priznanje odrekal za njegovo sodelovanje pri proslavljenji našega prvega pesnika.

Pr. D.

te dni še zadnje, 8. divizijo regularnih čet v Južno Afriko, potem so Angleži pri kraju in porabljeni bodo morali milico ter prostovoljce. Angleški listi se sedaj že jeze na Roberta, zakaj ni preganjal Burov v severnovahodni smeri proti Brandfortu ter jih docela razkropil ali uničil, mesto da je zasedel Bloemfontein, kjer je že od 13. marca. Listi očitajo Robertsu, da ni znal porabiti prilike, nego da je dal Burom časa, da so se opomogli, rešili iz nevarnih položajev ter se pomnožili. Vojaški časopisi pa branijo Roberta, češ, da so mu Buri ob reki Riet pobrali skoraj ves tren v živili prav v trenutku, ko so potrebovali vojakov in konj največ hrane. Brez trenja Roberts ni mogel misliti na to, da bi preganjal sovražnika. Končno pa je še Frenchu poginila ali onemogla polovica konj, druga polovica pa je jedva porabna v največji sili. Tako se je položaj na bojišču korenito zasukal. Roberts je v silnih stiskah, Buri pa so podjetni in bojeviti prav kakor početkom vojne.

Dopisi.

Iz Dobropolj, 5. aprila. Naš svetovnoznani petijotar v „zadregi“ prikrevljaj je zopet iz svojega, s klerikalnimi groši sezidanega brloga ter osrečil v „Slovenec“ št. 74 verne čitatelje z nekaterimi premletimi frazami in brezkončnim hvalisanjem konsumov. V istem dopisu hoče ta karikatura smešiti in na laž postaviti tukajšnjega občespoštovanega trgovca Janeza Drobniča, kateremu pa on ne seže glede pravicoljubnosti niti do gleženj. Vemo, da je našim svedcem ta mož trn v peti in sicer zato, ker noče s svojimi novci mašiti lukenj, ki se vedno bolj odpirajo na vseh koncih in krajih dobropoljske zadruge in ker prodaja le pristna vina in ne tirolskega petijota kakor Jaklič.

Če je mož govoril, da Vaša zadruga hira, je govoril le resnično, in če je svaril drugod ljudi pred snovanjem takih zadrug, je storil svoje delo, ker bi prišli ljudje z istimi ravno tja, kakor Vi z Vašo. Delate se, kakor da bi bili Vi največji sovražnik lažij, a čudno se nam vedno zdi, da ste po „Slovenec“ toliko časa lagali, da o priliki revizije Vaše zadrugne kleti po užitninskih zakupnikih pri Vas najdena — notabene tudi nezadacana brozga — ni petijot, kar pa je bil in je. Zakaj pa tu tako trdovratno molčite, saj ste vendar postavili tisto brozgo v Klosterneuburg ali v Ljubljani v kemično preskuševališče? Kaka je analiza? Na dan ž njo, da bomo vsaj vedeli, kakšno mešanico pijejo dobropoljski kmetje. Vprašali bi Vas tudi, kje je tisto veličastno zadrugno poslopje, koje ste nam obljubili še lansko leto sezidati na sveu, ležečem visavis poslopju Vašega prijatelja. Ste morebiti naleteli na preveč peščena tla, da ste v strahu, da bi se Vam porušilo? Tu ste se kot strokovnjak v zidarstvu imenitno urezali in usedli na smolo. A kdor drugim jamo koplje, pravi tudi pri nas navaden pregovor, da sam vanjo pade. Vrtati ste hoteli s svojim svedrom luknje gospoštariju, a iste luknje pogoltnile so Vas. Mislili ste ga iz krščanske ljubezni gmotno in moralno popolnoma uničiti, — le pomislite, kaj ste že vse počeli — a skopali ste le grob Vaši zadrugi. Kupili ste iz same maščevalnosti komaj 500 kvadratnih sežnjev obsejajočo zemljiško parcelo, ki stane zadrugo s prepisom in procenti vred okoli 9600 kron, toraj seženj blizo 20 kron. A kaj pa sedaj? Parcela sameva in na kupu tam zloženih osmojenih tramov pretaka petijotar, kakor Jeremija na razvalinah jeruzalemskega mesta, petijot — ne — britke solze. Radi tega, po tem svedcu tako nesrečno izvedenega manevra, odstopili so iz zadruge vsi premožnejši udje, in obstoji ista le še iz par šuštarjev, žnidarjev in ba, tarjev. To se pravi, podgane zapuščajo krov potapljačice se la-dije. Po našem mnenju to pač ni prospevanje, temveč hiranje zadruge, in to mnenje je tudi zastopal g. Ivan Drobnič sen, ko je svaril pred snovanjem takih zadrug. Pač srečni smo v Fovčariji, ker nam je dala majka tacega blazega osrečevalca kot je Jaklič. Da bi kar največ mogoče storil za pijančevanje v svoji podružnici v Kompoljah, izposloval je ta svedec s kompoljskim zakotnim pisčem koncesijo za žganjetoč na prav rafiniran način. Ker se nahaja imenovana podružnica v slednjega hiši v Kompoljah, izposlovala sta si namreč koncesijo na pisačevo ime, tako da bo ta sedaj vodja podružnice in „šnopsapoteke“, ker je vse pod

jedno streho in bo tako ustrezno vsestranski potrebi zadržnikov. „Zavedni neodvisni priveski“ petijotarjev, le pridno obiskujte kompoljsko šnopsarijo, da se preje rekrutira tam bataljon šnopsarjev, ki jih pošljemo Angležem v Afriko na pomoč, ker vojaščini potrjenih in sposobnih fantov že itak primanjkuje, in še te, kar jih je, hočejo udušiti s šnopsom. Res prave kmet-ske prijatelje imate. Le oprite se jih trdno, popivajte pridno šnops v žegnani beznici kompoljski v pozne noči ter se za zabavo tudi malo stepite in opraskajte, kar ste že dosedaj vestno spolnovali, slednjič pa zatonite z Jakličem vred v šnopsarsko močvirje. In mi ne bomo žalovali. V štev. 74 „Slovenca“ hujska ta mlekarški kandidat naše nevedno ljudstvo proti občinskim vodstvom sosednih občin, češ, da je treba temeljite spremembe v občinskem gospodarstvu, ter da naj voli zavedno — menda zavedno — ljudstvo le poštene in neodvisne može. Radi bi pač vedeli, kake može si dopisun misli, menda mežnarje, cekmoštre in take farovške podrepnike analfabete, da se lažje delajo letni računi. Sumničiti hoče to revše, omoteno po tirolskem petijotu, občinsko upravo bližnjih občin, a povedati pa neče, katere so tiste občine, in kaj bi bilo treba spremeniti. Mi bi tudi lahko uganjali taka pri svedrskih kristjanih že v modo prišla sumničenja in ravno o upravah, kjer načeluje podgoriški „ta veliki“ sveder, a ne storigo tega, temveč se bomo oglasili tedaj, ko bo stvar popolno dognana. Obdrgniti se je moral ta „veliki talent“ v svojem dopisu tudi ob velikolaške „postopače“, ker so mu isti že parkrat prav dobro posvetili in mu njegove „žegnane“ usta zaradi lažij glede petijota popolno zaprli. Sploh pa, če postopajo tisti gospodiči, ni to zasluga petijotarjeva, temveč zasluga vse družih ljudi. Vem, da se dopisunu in Lojzetu sline cede po takih udobnostih, da bi tudi onadva postopala, kar jima pa dosedaj še ni bilo usojeno. Lojze bo menda prav kmalo lahko postopal, ker bo k temu prisiljen, a odkrito rečeno, ne privoščimo mu tega, ker je le nedolžna žrtev klerikalcev. Tu ima Jaklič živ vzgled, kam pride kmet, ki se brati s takimi ljudmi, in ki prevrača ž njimi vred svoje nespretne kozolce, in ki cel teden prečepi v zadrugi, srkajoč v sé tirolski petijot in plitve nasvete Jakličeve, ali pa goni svoje mršavo kljuse po turjaških hribih in agitira. Črevljar naj ostane pri svojem kopitu. Vemo sicer, da je v Ljubljani katoliški sklad, in da Lojze dobiva od tam dosti podpore, a kljub tem zdravilom je že hudo nadušljiv, tako da mu bo težko kak zdravnik odpomogel. Mi ga pomilujemo, pomagati mu pa ne moremo, ker nimamo drugih žegnov kot Blaževega. Če bi mu utegnil ta kaj pomagati, damo mu ga s pogojem, da bo v naprej pod njegovo firmo na svitlo dane dopise pisal sam, ne pa da bi mu jih koval dobropoljski petijotar, ker bi radi dobili vsaj jedenkrat kaj izvirnega od njega v roke, drugače zdvomimo nad njegovim pisateljskim talentom. Ta dva brata „klofoktarja“ drug drugu hvalita po „Slovenec“ v dopisih, katere vse skrupca Jaklič, a prepiše pa tiste, v katerih se Jaklič hvali, Lojze in o katerih Lojze, pa Jaklič sam. To je reklama nove vrste in se imenuje „svedrska“. Naj jima tekne!

Bur iz Fovčarije.

Iz Mozirja, 5. aprila. Krščansko-socialna kranjska prismođa z imenom „Slovenski List“ prinesla je dne 31. sušca t. l. jako „imeniten“ članek pustolovskijske pisača, katerega sicer ne poznamo, a o katerem si lahko mislimo, s kake gore je list. Omenjeni dopisun jezi se nad mozirskimi mladeniči, da so si isti omislili na pustni dan malo šalo, ter persifirali konsumna društva sploh. Pameten človek se radi take šale, ki je bila sicer prav dobra, ne bode jezil; a gospodu dopisniku iz krščansko-socialnega tabora je bilo to odveč, ter se jezi in peni, kar se da, mogoče zato, ker ni bil vprašan za dovoljenje.

Naravnost nesramno pa je, da dopisun Mozirjanom premoženjske nadloge oponaša, ter obeta, da bode prišel poslušat, ko bode pel boben mozirskim trgovcem in sploh Mozirjanom. Dozdeva se mi, da je to človeče še malo sveta spoznalo, da niti ne ve, kaj se pravi bližnjega obrekovati in ob dobro ime pripraviti, ter istemu samo svetujemo, da naj prihodnjič pomisli, kaj piše, kajti pošten človek mora vendar vedeti, kaj je častikraja. (Isti, ki je tako rado-

veden, kedaj bode pel boben, je gotovo tako srečen, da pripadatej vrsti ljudij, katerim poje boben šele po smrti.) Sploh pa so razmere drugodi še slabše, kakor pri nas, in damo dopisunu svet: „Pometaj najprej pred svojim pragom!“ Isti mazač podtika tudi našemu bivšemu g. župniku Antonu Rodošku besede, tikajoče se mozirskih razmer, katerih pa on nikdar govoril ni, kajti on je bil pošten od nog do glave, kar se pri njegove vrste ljudeh dandanašnji le malokdaj primeri; sploh se je pri razdelitvi njegovega premoženja po smrti pokazalo, da bi njemu nikakor ne bilo mogoče kupiti Mozirja in Mozirjanov. „De mortuis nil nisi bene“ pravi star pregovor, a kdo je vzrok, da se moramo na tak način mrtvih spominjati. Nihče, nego nesramni obrekovalec v „Slovenskem Listu“. Tudi o nekem — črnem hudiču — je bilo govorjenje v znani krščansko-socialni cunji, katero ime si je znani oče rečiškega kmetijskega društva — kjer se ne dobi nobena reč kmetu resnično potrebna — pri že iz „Slov. Naroda“ dovolj znanem občenem zboru taistega v lastno čast in slavo pridejal. Ako se temu gospodu v istini lep predikat tako dopada, naj mu bode, mi ga zanj ne zavidamo. Neumni dopisun bi nas končno še rad poučeval, katerega zdravnika naj si zberemo za naš okraj, ter ni zadovoljen, da se je gospod Anton Goričar, c. kr. poštar in župan v Mozirji, (surovež istega imenuje Tonekov očanec), kakor sploh zdravniški odbor izrekel za gospoda dr. Böhma. To bi bilo vendar že nad vso kritiko, da bi vsacega pritepenca — naj si bode v obleki, kakoršni hoče — morali vprašati, kaj nam je storiti, kaj opustiti.

Tiste „stare hiše“ v ravno istem listu pa nesramneža sploh nič ne brigajo, kajti njega gotovo ne bode nobeden oče prosil podpore za študije svojih otrok. On naj skrbi le za svoje otroke, ako jih ima; mogoče tudi, da jih imeti — ne sme.

Prihodnjič, gospodine dopisunček „Slovenskega Lista“, ako Vas bodo, kakor v zadnjem dopisu obetate, zopet prsti srbeli, pisati o Mozirjanih v Vašem glasilu, pišite pošteno, ter ne bodite razžaljivi in surovi; kajti tudi mi poznamo prislovico: Oko za oko! Auf einen groben Klotz gehört ein grober Keil!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 9. aprila.

— Osebnosti. Magistratni tajnik, g. dr. Ivan Jan, v Ljubljani stopil je zaradi bolezni v stalni pokoj. — Profesor na mariborski gimnaziji, g. Ivan Majciger, je šel v pokoj in je tem povodom dobil naslov šolskega svetnika.

— Kranjski deželni zbor. „Slovenec“ je postal čudovito skromen! Celo z izidom sobotne debate v deželnem zboru o vipavskih zadevah je zadovoljen. Skromnejši človek že ne more biti. „Slovenec“ se je postavil na stališče tistega pijančka, ki je bil v gostilni grdo tepen in ven vržen in ki je, ko si je umival svoje rane, modroval: dobro je šlo! Nič hudega se ni zgodilo! Takega samozadovoljstva ne bomo „Slovenec“ kvarili. To bi bilo preveč neusmiljeno. Naj si hladi dobljene rane kakor ve in zna, in če mu bo kdo verjel, da sta Žitnik in baron Hein Božiča in dr. Tavčarja „uničila“, mu ga prav od srca privoščimo. Sodbo o debati si lahko vsakdo sam naredi. Ali na jeden sam list se ne sme ozirati. Prečita naj poročila v vseh treh listih. Poročevalci namreč niso nezmožljivi in „Laibacher Zeitung“ se je celo primerila nesreči, da je popolnoma preslišala končni govor dr. Tavčarja, v katerem se niso samo izvajanja barona Heina zavrnili, ki je tudi precejšnjega splošno političnega pomena. V to debato je tudi posegel g. Povše in sicer z medklicem „klerikalci so rešili slovenski narod“. Ne dvomimo, da je g. Povšetu ta medklic ušel, da ga je izustil v naglici, in da ga je „Slovenec“ zgolj iz hudomušnosti zabeležil. Ko bi se od gosp. Povšeta zahtevalo, naj svojo trditve dokáže, prišel bi v grozno stisko, zakaj zgodovina nam spričuje, da je klerikalstvo naš narod vedno le tako reševalo, kakor „rešuje“ volk ovce. V prihodnjič torej, gospod Povše, bodite malo previdnejši!

— Usmiljeni bratje v Kandiji pri Novem mestu. Piše se nam: Predlog de-

želnoborskega finančnega odseka, da se zavrne prošnja naših usmiljenih bratov za zvišanje deželne podpore, nas je prav nemilo dirnula. Upamo, da bo slavni deželni zbor po novem predlogu boljše informiranega finančnega odseka, kojemu je bila prošnja vrnjena, isto ugodno rešil. Kakor obče znano, ne smejo usmiljeni bratje nikomur za bolniško oskrbovanje kaj računati in le redkokdaj se pripeti, da se kakšen ozdravljeneц zavoda spomni in majhno vsotico podari. Od kod naj bi torej človekoljubni usmiljeni bratje novce za oskrbovanje bolnikov dejanski vzorno urejeni bolnici jemali, ako jih ne bodo dežela, razne hranilnice in posojilnice, občinski odbori itd. izdatno podpirali? Ako kdo, potrebuje tedaj ta človekoljubni zavod največje podpore. Mi novomeški liberalci nečemo posnemati naših klerikalnih sosedov in se hočemo zato potezati za najizdatnejšo podporo. Kakor vam ne utegne znano biti, znižal je šmiheljsko-stopiški klerikalni občinski odbor, torej odbor občine, v kojese nahaja bolnišnica usmiljenih bratov že itak malenkostno letno podporo za polovico. Dočim moramo red usmiljenih bratov le hvalliti in ga v podporo priporočevati, grajati moramo na drugi strani postopanje redovnikov - jezuitov, ki že dolgo po naši okolici: v Šmihelu, St. Jerneju, Šmarjeti itd. ljudstvo proti nam liberalcem in našim „preklicanim“ časnikom na lecah in v spovednicah hujskajo in begajo. To so lepi oznanovanci božje besede!

— **Prememba deželnega in deželnozborskega volilnega reda na Štajerskem.** V sobotni seji deželnega zbora štajerskega je deželni odbor predložil svoj načrt premembi dež. reda oziroma deželnozborskega volilnega reda. Dež. odbor nasvetuje, naj se poleg obstoječih treh kurij ustanovi še četrta, kjer bi volili vsi tisti polnoletni državljani, ki so od 1. januarja razpisu volitev pridržani leta stalno naseljeni v kaki občini v deželi, ki so obiskovali ljudsko šolo in v nobeni starih kurij nimajo volilne pravice. Nadalje nasvetuje deželni odbor, naj se da volilni glas rektorju graške tehnike in naj se pomnoži število mandatov za devet. Od teh novih mandatov naj prideta dva na Gradec, ki bi potem imel šest poslancev, na novo kurijo pa sedem in sicer štirje na mesta in trge, trije pa na kmetijske občine. Cen-zusa v starih kurijah deželni odbor neče znižati, pač pa nasvetuje, naj se uvedejo direktne volitve. Načrt je prirejen tako, da ohrani Nemcem sedanjo kolosalno večino v dež. zboru, dasi je posledica skrajne pristranosti, ki se je zgodila tedaj, ko so se zlagali volilni okraj.

— **III. redni koncert „Glasbene Matice“** v letošnji koncertni dobi je imel, kakor njegova prednika jako bogat in zanimiv vspeh, (skoro bi rekli, da je bil prebogati), ki je privabil toliko odličnega občinstva iz Ljubljane, a tudi vnanjih prijateljev glasbe, da so bili vsi prostori velike dvorane v „Narodnem domu“ popolnoma zasedeni. Ker nam primanjkuje prostora, moramo za danes objaviti le kratko poročilo in bomo o glavni točki koncerta, o prvem delu Dvorakovega oratorija „Sveta Ljudmila“ spregovorili jutri obširneje, kakor to velikanško delo zasluži. Ves vspeh se je izjavil z isto točnostjo, kakor smo je že navajeni pri koncertih „Glasbene Matice“ pod vodstvom koncertnega mojstra gospoda profesorja M. Hubada, ki z neumorno vnetostjo deluje za napredek naše glasbe in, kar je glavna stvar, ve in zna vdahniti to vnetost in to navdušenje tudi vsem pev-kam in pevcem zborovim, kateri so posebno v tem koncertu imeli izvajati toliko težavno ulogo. Fr. Schuberta (nedokončana) krasna simfonija v H-mol je pričela koncert. I. stavek Allegro moderato ima posebno prikljupljiv melodičen tema za čello, ki se ponavlja mej raznimi, zdaj rahlo in nežno, zdaj zopet polnoglasno v veličastnih harmonijah se glasečimi zvoki vsega orkestra. Bolj mirnega, elegičnega značaja je II. stavek Andante con moto, ki pa zaradi tega ni manj izrazovit od prvega. Izvajal je simfonijo popolni orkester vojaške godbe pod vodstvom g. prof. Hubada dovršeno s finim nuanciranjem. Gdčna. Carneri, priljubljena primadona naše opere je pela dve pesmi „Predica“ in „Moja lju-

bazen zelena je“ in je pokazala, da tudi v koncertni dvorani v lahnejšem žanru navadnih pesmic zna navdušiti občinstvo, ki ji je živahno izražalo svojo zadovoljnost. Ljub gost nam je bil simpatični basist g. Al. Nosalewicz, operni pevec z Dunaja. V dveh, po svojem značaju ravno nasprotnih slovanških skladbah se je izkazal fino šolanega pevca. Lysenkova „Oj Dnjeper moj“ je prav tužno, melanholično nadahnjena skladba, dočim ima Čajkovskega „Serenada Don Juana“ poskočen, šegav ritem, ki je v najprijetnejšem kontrastu s prvo omenjeno. Obe ti originalni skladbi je pel gosp. Nosalewicz prav izrazovito, značaju vsake primerno zabavanim svojim krepkim glasom. Tudi njemu je občinstvo prav čvrsto izražalo svoje priznanje. Vse štiri točke je prav spretno in diskretno spremljeval na klavirju g. Prochazka. Zadnja točka prvega dela je bila velika arija Elizabete iz Wagnerjeve opere „Tannhäuser“ „Pozdravljam Te!“ Pela jo je spremljevanjem orkestra gdčna. Carneri in imela priliko pokazati se v vsem bleščen izborne operne primadone, o katere prednostih smo že tolikrat imeli priliko izraziti se. V drugem delu vspeh, 17 točk obsežajočem I. delu oratorija „Sv. Ljudmila“ se je poleg solistov gdčne. Carneri in g. Nosalewicz odlikoval tudi mešani zbor, kateremu gre posebno priznanje za požrtvovalno in trudapolno njegovo delovanje. Več o tem delu spregovorimo jutri.

— **Volilo za mestne uboge.** Dediči lani v Ljubljani umrle posestnice Marije Pajsar izročili so mestnemu magistratu ljubljanskemu v korist mestnim ubogom znaten znesek 1000 kron.

— **Državna podpora.** Naučno ministrstvo je „Muzejskemu društvu“ dovolilo podpore 400 K.

— **Karpellusove slike Prešernovih „Poezij“** se bodo po nočojšnjem predavanju g. prof. Laharnarja v „Mestnem domu“ prodajale dražbenim potom na korist Prešernovemu spomeniku. O Karpellusovih slikah govorimo v današnjem podlistku.

— **Društvo zdravnikov na Kranjskem.** V sredo, 11. aprila ob polu 6. uri popoldne vrši se društven shod v kirurški operacijski dvorani. Dnevni red: 1. Naznanila predsedništva v stanovskih zadevah. 2. Dr. Defrancsch: Kako ocenjevati kile v sodnijski in nezgodo-zdravniški praksi. 3. Demonstracije. Po seji prijateljski sestanek v restavraciji „Fantini“. P. n. člani blagovole naj podpisani prispevek k vdovski in sirotinski ustanovi poluletno pošiljati. Dosedaj je pristopilo 43 društevnikov.

— **Slovensko fer. društvo „Sava“.** Odbor vabi brate Savane k sestanku, ki bo v „Nar. domu“ v sredo, 11. t. m. ob 8. uri zvečer. Na dnevnem redu je razgovor o delovanju v velikih počitnicah in o prireditvi Prešernove slavnosti v Kranju. Tovariši „Slovenijani“ dobrodošli!

— **„Ljubljansko učiteljsko društvo“** zaradi predavanja g. prof. Laharnarja ne bode zborovalo danes, ampak šele po praznikih.

— **Iz Novega mesta nam pišejo:** Ker vam nihče drug ne poroča, sprejmite vsaj tele kratke vrstice v svoj list: Zabavni večer, ki sta ga priredili društvu „Glasbena Matica“ in „Pevsko društvo“ 1. aprila, se je obnesel ne manj dobro kakor prvokrat. Pela se je namreč čez dolgo časa zopet na novomeškem odru opereta. Vse je z velikim zanimanjem pričakovalo, kakšen bode njen uspeh. In opereta „Zvijazča in ljubav“ se je pela res izvrstno, zlasti lepi so bili nekateri dueti, a tudi dijakinja so v svojih čepicah občinstvo na ravnost očarale. Kuplet „Češki progar“ ni izgrešil svojega vtiska, komičen solo-prizor „Moderno dete“ se je proizvajal prav dobro, tudi prizor „Sodnik in potepuh“ je s svojimi dovtipi vzbujal obilo smeha. Pevka dveh kupletov „Ah, da bi bila jaz fantič“ in „Ženska lakavost“ je s svojim glasom občinstvo uprav presenetila. „Viteza“, komičen prizor, je občinstvu jako ugajal, kakor vse točke tega večera. „Baletna fantazija“ se je na goslih proizvajala res mojstrsko in izborna, in pevske točke so kakor navadno dosegle lep uspeh. Kakor vidimo je bil program res bogat vsakterih prizorov, še celo prebogati, zakaj trajala je predstava do 1 ure popoldne. Sicer pa nam ti večeri pričajo, da bi bilo društveno življenje v Novem mestu lahko na večji stopnji kakor je.

— **„Pikelhaube“.** Piše se nam: „Pikelhaube“ uvedle so se tudi pri nas, ne da bi interesovani krogi preskusili poprej vrednost teh pokrival. Sedaj prihajajo pritožbe od vseh strani, in čudno to ni! Saj so morali naši orožniki, ki že itak veliko trpe, posebno to zimo premnogo pretrpeti tudi vsled „pikelhaub“. Med tem, ko je poprej klobuk orožnika varoval kolikor toliko snega in dežja, mu teče sedaj dež za vrat in po ušesih in vsakdo si lahko predstavlja, kaj pomeni to pozimi in kake posledice zamore to imeti. Ne glede na to pa tudi „pikelhaube“ vsled vročine popokajo in revež potem orožnik, ki jo mora nositi. Naj bi te „pikelhaube“ že skoro vse popokale! Tu se zopet vidi, da ni vse dobro, kar dobimo s Pruskega.

— **Stavbna kronika.** Peta stavbna doba po potresu se je ravnokar pričela, in da je ni precej ob otvoritvi sprejelo malopridno aprilovo vreme, bilo bi naše mesto na vseh koncih in krajih polno gibanja. Izvrševati so se pričela pred vsem notranja zidarska dela v novozgrajenih hišah, to je ometavanje in dozidavanje, in sicer: pri Sossovi hiši na Resljevi cesti, pri hiši usmiljenih sester na Radeckega cesti, pri Kornovi hiši v Slomškovih ulicah, kjer se gradi tudi novo gospodarsko poslopje, pri Dolenčevi na Žabjeku, Grobelnikovi v Špitalskih ulicah, Samassovi v Franciškanskih ulicah, Supančičevi na Rimski cesti, pri gluho-nemnicah v Vodmatu in Paichlovi na Bleiweisovi cesti in še par družih. Pri deželnem dvorcu in justični palači so stavbna dela tudi v tiru. Pri zadnji je nekaj temeljnega zidovja že narejenega. Pri tej zgradbi uporablja se tudi oddelek (70) kaznjencev iz Maribora pri kopanju tal. V Gradišču se prične tekem letošnje pomladi gradnja Stubenbergove mestne ubožnice, na Sv. Jakoba trgu poslopje mestne dekliske šole in v Vodmatu jubilejska ubožnica. V Trnovem zgradi slov. stavbeno društvo jedno poslopje. Vrt gluho-nemniškega poslopja je obgrajen že s kamnito podlago, na koji je izvršena že železna ograja. — Delavcev je došlo do zdaj v Ljubljano stotih 400 do 600. Materijala se je v zimskem času že dokaj navozilo. Neupravičeno je postopanje nekaterih tukajšnjih stavbnih tvrdk, ki laške zidarje celo iz sumljivo bolnih krajev v delo jemlje, domače pa — odri-vajo! Vreme ni ugodno za zunanja dela, zato še počivajo. Na trnovskem pristanu se dovažajo različni stavbni material po Ljubljani iz Podpeči in ondote okolice.

— **Mestna posredovalnica za dela in službe** posluje vedno s prav povoljnim vspehom. Meseca marca je bilo 544 služb, in sicer je bilo število dela od službodajalcem enako s številom dela službojemalcev. To je jako dobro znamenje, da se delo in službodajalci tako pridno oglašajo, ker je potem mogoče zglašenim delavcem ali poslom takoj delo ali službo odkazati. Sedaj se pričnejo stavbna dela in kmalu tudi zgradba električne železnice. Naj bi se do-tični podvzetniki zaradi delavcev-težakov obrnili na mestno posredovalnico za dela in službe, katera bi naj skrbela za to, da dobijo v prvi vrsti domači delavci dela.

— **Angleži iščejo pomoči pri mestnem vodovodu ljubljanskem.** Na inspekcijski tabli mestnega vodovoda je bilo namreč te dni čitati, da je nujno treba popraviti vodovod pri Bloemfonteinu. Zanimivo je bilo gledati uslužbenca mestnega vodovoda, v kakšni zadregi je iskal ta njemu povsem neznan kraj, kamor je neznan dovtipnež naročil strokovnejše pomoči. Iz srca rad bi bil pomagal ljudem, ki pogrešajo dobre pitne vode. Čez nekaj časa se ga je vendar nekdo usmilił ter mu pojasnil, da Bloemfontein ne spada v njegov delokrog, da pa bi mu bili Angleži jako hvaležni, če jim popravi ondetni vodovod.

— **Kap zadela** je danes dopoldne hišno posestnico v Študentovskih ulicah št. 7. Pavlino Mauserjevo.

— **Vojaški izged.** V gostilni pri Lahu v Vegovih ulicah je včeraj zvečer nastal med vojaki 27. pešpolka in med topničarji izged, kateri pa se je bil kmalu zadušil. — V isti gostilni je neki vojak 27. pešpolka vzel vilice in nož in jih spravil v plašni žep. Ko so te reči dobili pri njem, jo je urno odkuril, da se ni moglo konstatirati kako se piše.

— **Vročekrvna dimnikarska pomoč-nika.** Striceljnova dimnikarska pomočnika Janez Klanček in Jožef Bizjak sta se včeraj

nekaj sprla in stegla. Klanček jo je dobil s steklenico in s sterguljo po glavi, da se mu je precej poznalo.

— **Hipnotizer in sugestor Krause** priredi jutri, ob 8. zvečer v Sokolovi telovadnici izredno zanimivo predstavo, na katero opozarjamo čitatelje našega lista. Preverili smo se sami, da je g. Krause v svoji stroki istinito jako spreten ter da so njegovi uspehi na polji hipnotizma in sugestije veliki. Eksperimenti, katere dela g. Krause, vzbujajo opravičeno strmenje ter morajo zanimati vsakogar. Svoje medije si jemlje Krause iz srede občinstva. Razen sobotnih točk namerava pokazati Krause še nekaj novih. Sicer pa opozarjamo na lepake.

— **Nenavaden dvoboj.** Danes zjutraj ob 7. uri se je na Marije Terezije cesti mej dvema gospodičnima iz ljubosumnosti vnel hud boj s — copatami.

— **Mestna blagajnica.** Radi snaženja uradnih prostorov je mestna blagajna dne 10. in 11. t. m. za stranke zaprta.

— **Pogozdovna dela na Krasu.** Lansko leto izvršili so se na Krasu in sicer v davčnih občinah Britof, Dolenje Vreme Selce in Bač novi nasadi, ki merijo 7357 ha ali 12784 oralov. Za te nasade se je porabilo 735.000 sadik črnega borovca, katere je kraška pogozdovna komisija iz c. kr. gozdnega vrta v Ljubljani brezplačno prejela. Razven teh novih nasadov popravilo se je pri nekaterih nasadih iz prejšnjih let 38088 ha = 66186 oralov, in se je za ta popravila porabilo 1.771.300 sadik črnega borovca, 48.000 jelovih in 16.000 hrastovih sadik; poleg tega pa se je podsejalo 16 ha pogozdnega sveta, za kar se je potrebovalo 200 kg jelovega semena. Ves svet, kar se ga je na Kranjskem Krasu od leta 1876. ob državnih in deželnih troških pogozdilo, meri 156338 ha = 271732 oralov ter se je za to porabilo 24.424.280 sadik. Vse pogozditve nahajajo se v dobrem stanju. Za tekoče leto izkazuje proračun za pogozdovanje Krasa 42.000 kron.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 9. aprila. Tukajšnje nemško časopisje fruktificira cesarjevo potovanje v Berlin na najnesramnejši način v svoje namene. Listi pravijo, da ker ni nikakega tehtnega zunanjega povoda za to potovanje, ni dvoma, da ima dalekosežen političen pomen. Potovanje pomeni, da se hoče Avstrija zopet postaviti na tisto stališče, ki je podlaga trozvezi, in vsled katerega morajo v naši državi vladati Nemci. Postalo je očitno, pravijo ti listi, da bi vrnitev k politiki Badenija in Thuna podkopala trozvezo in tudi politiki nemške države dala drugo smer, a cesarjevo potovanje je dokaz, da je taka vrnitev izključena.

Dunaj 9. aprila. Prve dni maja meseca odpotuje cesar Franc Jožef v Berlin, kjer ostane več dni. Ker se kot zunanji povod potovanja imenuje okolnost, da postane nemški prestolonaslednik 18 let star, se domneva, na rojstni dan prestolonaslednika da pride cesar dne 8. maja v Berlin. Spremljal ga bo grof Goluchowski.

Dunaj 9. aprila. Iz Češke, Moravske in iz Ogrske so došle vesti, da so nastale velike povodnji. Ponekod se je moral ustaviti železniški promet. Tudi tu je v okolici voda stopila čez bregove.

Praga 9. aprila. Zadnji štrajkujoči premogarji so prišli danes na delo. V Kladnu so imeli davi posvetovanje in se odločili, da opuste štrajk. S tem je štrajk v celi Cislitvanski končan.

London 9. aprila. Vse novejšje vesti z južnoafriškega bojišča se glase za Angleže skrajno neugodno. Roberts se že 14 dni ne more ganiti. Angleška vojska nima konj, in ker vsled tega ne more nadaljevati svojih operacij, zlasti ker je začel zimski dež, so večinoma izgubljeni vsi uspehi, ki so bili prej doseženi. V petek so bili Angleži pregnani iz Ruxville-a. Angležem preti zlasti od juga velika nevarnost. Napredovanje Burov je ohrabilo tudi tiste Oranžce, ki so se bili Angležem že podvrgli, tako da se trumoma pridružujejo burski armadi.

London 9. aprila. Iz Bloemfonteina se poroča, da je železnica v ve-

liki nevarnosti. Znatna burska armada poskuša, se je polastiti.

London 9. aprila. Pomanjkanje živil v Mafekingu je postalo silno. Vse racije so se morale skrajšati. Ljudje trpe lakoto. Angleži so ujeli brata oranjskega predsednika Stejna.

Meteorologično poročilo.

Marčij	Čas opa-zovanja	Stanje baro-metra v mm.	Temperat-ura v °C	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
7.	9. zvečer	719.7	5.8	sr.szhod	dež	mm
8.	7. zjutraj 2. popol.	716.6 720.9	5.8 7.6	sl.svzh. sl. jug	dež dež	34.0 mm
9.	9. zvečer	724.3	6.2	sl. jug	dež	mm
9.	7. zjutraj 2. popol.	725.6 725.1	5.0 12.0	sl. jzhod sr.svzhod	megla oblačno	12.1 mm

Srednja temperatura sobote in nedelje 6.3° in 6.5°, normale: 8.1° in 8.3°.

Dunajska borza

Skupni državni dolg v notah	99 K	25 h
Skupni državni dolg v srebru	99	—
Avstrijska zlata renta	98	50
Avstrijska krona renta 4%	98	90
Ogrska zlata renta 4%	97	25
Ogrska krona renta 4%	93	70
Avstro-ogrsko bančne delnice	126	75
Kreditne delnice	227	85
London vista	242	85
Nemški drž. bankovci za 100 mark	118	45
20 mark	23	69
20 frankov	19	26
Italijanski bankovci	90	45
C. kr. cekini	11	38

Vabilo

na
občni zbor
Savinjske posojilnice v Žalci

registr. zadruga z neomejeno zavezo
kateri se bode vršil
v četrtek, dne 19. aprila 1900. l.
ob 8. uri dopoludne
s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva.
2. Odobrenje letnega računa za leto 1899.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Volitev ravnateljstva in računskih pregledovalcev.
5. Razni predlogi.

Opomba: Ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, skliče se na 9. uro istega dne z enakim dnevnim redom drugi občni zbor, kateri sme brezpogojno sklepati.

(706) **Ravnateljstvo.**

Za velikonočne praznike

oferiram, kakor znano, **zares pristne**

Praške in Graške gnjati (šunke)

v največji izberi in v vseh težah, kakor tudi

izborne jezike (prekajene in razsoljene), kranjske klobase, aspik in pivo v steklenicah.

Za mnogobrojni obisk prosim z velespoštovanjem

(690-2)

Marija Awanzo, Wolfove ulice št. 1.

Najnovejše in najboljše v

klobukih

za gospode in dečke

izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in angleških tovarn

priporoča v najbogatejši izberi in po najnižjih cenah

C. J. Hamann

Mestni trg 8. LJUBLJANA Mestni trg 8.

Zaloga klobukov

c. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn

W. Ch. Pless, Dunaj. J. Pichler, Gradec.

Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni napovedi izdelujejo in se vzprejemajo stari klobuki za barvanje in modernizovanje. (711-2)

Praške in graške velikonočne gnjati (šunke)

kilo 1 gld.

rozine (sultanine)

kilo 52 kr.

dokler je kaj zaloge samo pri

J. C. Praunseiss-u, Ljubljana, Glavni trg 19.

Praške gnjati imajo vžgano ime.

(109-2)

Išče se samostojna poštna upraviteljica

za neki mali kraj na Gorenjskem.
Službo bode nastopiti v majniku.
Dotične oglašje sprejema ali pove naslov upravnništvo „Slov. Naroda“.

(712-1)

Za Veliko noč

priporoča

Rud. Kirbisch

slasčičar v Ljubljani, Kongresni trg
svojo veliko izber

velikonočnih daril:

najfinejše bonboniere, piruhe iz
sladkorja, traganta, žameta, svile,
lesa, slame itd.

Dalje

razne figure in atrape.

Vsak dan sveža

pinca, tituli, potice

razno potresene.

Fina

vina, likerji

čajno pecivo, čokolade in bonboni.

Naročila za zunaj Ljubljane se izvršujejo najtočneje.

(703-2)

Njegova Svetost

Papež LEON XIII.

sporočil je po svojem
zdravniku prof. dr. Lap-
poniju gosp. lekarju G.
PICCOLI-JU v Ljubljani
srčno zahvalo za pripo-
slane Mu stekleničice

tinkture za želodec

ter mu je z diplomom od dne 27. no-
vembra 1897 podelil naslov „dvorni za-
ložnik Njegove Svetosti“ s pravico, da
sme nositi v svoji firmi z naslovom vred
tudi grb Njegove Svetosti

Omenjeni zdravnik kakor tudi mnogi
drugi glasoviti profesorji in doktorji pri-
pisujejo Piccolijevo želodčno tinkturo,
katera krepi želodec, povečuje tek, po-
spešuje prebavljanje in telesno odprtje.
Naročbe s povzetjem sprejema in od-
pošilja točno

(582-19)

G. PICCOLI, lekar

„Pri Angelju“ v Ljubljani, Dunajska cesta.

Tinktura za želodec pošilja lastnik po
12 stekleničic za gld. 1.26 av. vred., po
24 stekleničic za gld. 2.40, po 35 stekle-
ničic za gld. 3.50, po 70 stekleničic za
gld. 6.50. Poštni paket, ki ne tehta
preko 5 kl. po 110 stekleničic za gld. 10.30.
Poštnino mora plačati naročitelj sam.

Poštna hranilnica ček št. 849.086.

Telefon št. 135.

Glavna slovenska hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: na Kongresnem trgu št. 14, Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4½% od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor
tudi delavcev in poslov celde dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

(410-7)

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Glas gre podeželi

da so se testenine „Prve kranjske tovarne tes-
tenin Žnidaršič & Valenčič v Ilir. Bistrici“
priljubile v vsakej rodbini, kjer so jih pokusili. Uporabljajo se za juho ali kot pri-
kuha. Zanesljivo prave so le v kartonih z gornjo firmo. (2029-23)